

روزنامه صبح غرب کشور

صاحب امتیاز: مسعود جوادندل | مدیرمسئول: سید حسن قشمی | سردبیر: زهره پوروهایی | چاپ: یکم رسانه | نشانی تحریریه: همدان، خیابان پاستور، کوچه شهید عزیزبان، پلاک ۵۹

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۰ - ۰۸۱ | امور مشترکین: ۰۹۱۸۳۱۶۸۵۷۴

صاحب امتیاز روزنامه: ۰۹۱۸۸۱۳۱۵۴۱ | آگهی ها: ۰۲۸۲۵۴۰۴۰ - ۰۸۱

پيامک: ۰۳۰۰۱۸۱۸۲۰ | ارتباط با تحریریه: ۰۳۸۲۷۲۹۳۹۹ - ۰۸۱ | دورنما: ۰۳۸۲۸۱۸۴۹ - ۰۸۱

| گستره توزیع: استان‌های ایلام - کرمانشاه - کردستان - مرکزی - همدان |

امام علی علیه‌السلام فرمودند: دانش، میثرائی است گرانمایه و آداب، زیورهایی نو به نو و اندیشه، آینه‌ای صافی است.

sepehrgharb_live | Email: sepehrgharb.news@gmail.com | www.sepehrgharb.ir

تشخیص دختر تراز اسلامی در ترازوی سیره اهل بیت

سپهرغرب، گروه ریحانه‌آفرینش - طاهره ترابی‌مهوش؛ دانش‌آموخته دکترای کلام و روانشناسی گفت: برای یک دختر در ساحت‌های مختلفی که به اقتضای جنسیت و خلقتش دارد، مسئولیت‌ها و جایگاه‌های متفاوتی در نظام هستی تعریف شده است؛ جایگاه دختری، خواهری، همسری و سپس مادری و به اقتضای این مسئولیت‌ها، هویت‌هایی برای او شکل می‌گیرد که تراز بودنش از نگاه اسلام و معیارهای ملی، متفاوت می‌شود؛ برای مثال یک دختر تراز اسلامی براساس ملاک‌های دین ما، الگوهایی مانند حضرت صدیقه طاهره (سلام‌الله‌علیها) دارد.

دختران امروز، همسران و مادران فردای جامعه هستند و سلامت فکری و اخلاقی آنان در تراز سبک زندگی ایمانی، مهم‌ترین زمینه و عامل برای سلامت جامعه ایمانی آینده است.

نخستین اصلی که ما باید به آن توجه کنیم، این است که دختران در نقش‌پذیری ابعاد مختلفی دارند؛ از وقتی که یک دختر به دنیا می‌آید، ابتدا به‌عنوان فرزند، بعد در مسیر رشدش به‌عنوان دانش‌آموز و سپس به‌عنوان همسر، در ابعاد مختلف نقش‌های خانوادگی و اجتماعی فعال است و اگر ما تک‌تعدی به نقش‌های یک دختر نگاه کنیم، در حشش اجحاف کرده‌ایم.

همچنان که برجسته‌سازی و ضریب دادن بیش از حد به یکی از نقش‌های دختران هم می‌تواند اجحاف در حق آن‌ها به‌شمار رود، یعنی اگر دختران را صرفاً یک دختر در خانه و یا همسری در آینده و یا تنها بانوی فعال اجتماعی بدانیم که از نقش‌های مادری، همسری و فرزندی خودش خارج شده، این نوعی اجحاف در حق این جنس است. پس باید مانند بسیاری از مسائل دیگر، با نگاه معتدل و میانه‌روی به نقش‌پذیری بانوان در حوزه‌های مختلف بنگریم؛ این نگاه متعادل به نقش‌های زنان در خانواده چگونه ممکن می‌شود؟

وقتی ما بخواهیم دختر تراز انقلاب اسلامی که در آینده همان تمدن‌ساز ایران اسلامی است را به‌عنوان الگوی خودمان قرار دهیم، باید بدانیم که لازم است به تمام ابعاد فردی، اجتماعی و معنوی این دختر توجه شود؛ بر این اساس و با توجه به اهمیت موضوع، بر آن شدیم تا دراین‌باره گفت‌وگویی را با سیده‌معصومه طباطبایی، دانش‌آموخته دکترای کلام و روانشناسی ترتیب دهیم که در ادامه به‌صورت پرسش و پاسخ می‌خوانید:

■ **بفرمایید دختر تراز اسلامی چه ویژگی‌های فردی، اجتماعی و معنوی دارد؟**

برای یک دختر در ساحت‌های مختلفی که به اقتضای جنسیت و خلقتش دارد، مسئولیت‌ها و جایگاه‌های متفاوتی در نظام هستی تعریف شده است؛ جایگاه دختری، خواهری، همسری و سپس مادری و به اقتضای این مسئولیت‌ها، هویت‌هایی برای او شکل می‌گیرد که تراز بودنش از نگاه اسلام و معیارهای ملی، متفاوت می‌شود. برای مثال یک دختر تراز اسلامی براساس ملاک‌های دین ما، الگوهایی مانند حضرت صدیقه طاهره (سلام‌الله‌علیها) دارد. پدر بزرگوار ایشان، پیامبر اسلام (صلی‌الله‌علیه‌وآله) به فاطمه (س) لقب «صدیقه» یعنی زن بسیار راستگو داده‌اند؛ این سخن را یک پدر معمولی به دخترش نگفته، بلکه پیامبر اسلام است که جز براساس صدق و عدل، سخنی نمی‌گفتند. کلام ایشان طبق اقتضانات دینی و معیارهای الهی بود؛ پس حضرت فاطمه زهرا (سلام‌الله‌علیها) ویژگی‌های منحصر‌فردی در ساحت دختری داشتند که در سیره معصومین و تاریخ اسلام به‌وضوح دیده می‌شود.

ایشان در جایگاه دختری، تفقد و مهربانی نسبت به پدر و دلسوزی نسبت به والدینشان داشتند که این‌ها ویژگی‌های خاص حضرت صدیقه طاهره (سلام‌الله‌علیها) در ساحت دختری است و در جایگاه همسری نیز به‌گونه‌ای نقش‌آفرینی کردند که وقتی پیامبر گرامی اسلام (صلی‌الله‌علیه‌وآله) از امیرالمؤمنین علی (ع) در روزهای بعد از ازدواجشان پرسیدند: «فاطمه را چگونه همسری یافتی؟» حضرت فرمودند: «یَقُمُ الْقَوُّنُ عَلٰی ظَاغَۃِاللّٰهِ؛ یاور خوبی برای طاعت و بندگی خداوند».

این سخن از زبان امیرالمؤمنین (ع) که خود در جایگاه عصمت و عبادت در سطح بسیار والایی قرار داشتند، بیان شده و حضرت فاطمه (س) را به‌عنوان همسری که یاور خوبی برای بندگی در محضر خداوند است، توصیف می‌کنند. این ویژگی و همراهی ایشان با همسر در موقعیت‌های مختلف، به‌ویژه در بزنگاه‌های سیاسی و اجتماعی، نشان‌دهنده آن بوده که یک دختر در جایگاه همسری می‌تواند شخصیتش را تعالی دهد و به تعاملات بین فردی خود کیفیت ببخشد. در جایگاه مادری نیز حضرت فاطمه زهرا (سلام‌الله‌علیها) الگوی تمام‌عیاری برای فرزندانشان بودند، دغدغه ایشان نسبت به تربیت فرزندان در ساحت‌های مختلف اجتماعی، فرهنگی و حتی جسمی، مانند مسابقات ورزشی که برای آنان ترتیب می‌دادند، نشان‌دهنده این

است که در همه ابعاد، مادری نمونه بوده‌اند؛ به‌طوری که حتی امام زمان (عج) در وصف ایشان می‌فرمایند: «(برای من مادرم صدیقه طاهره الگو است)؛ یعنی حضرت زهرا (س) به‌عنوان الگویی برای امام معصوم معرفی می‌شوند.

البته این مدل معرفی الگو در قرآن نیز دیده می‌شود؛ آنجا که دو همسر پیامبران به‌عنوان الگوی مؤمنان، اعم از زنان و مردان، معرفی می‌شوند و در مقابل، دو زن دیگر به‌عنوان افرادی که خسارت‌زننده و شقی بودند، معرفی می‌شوند؛ این تذکر می‌دهد که مواظب باشید مانند آن‌ها نباشید.

این نشان‌دهنده آن است که یک دختر و یک زن اگر در مسیر درست تعالی و کمال قرار بگیرد، می‌تواند نه‌تنها باعث رشد خود، بلکه موجب تعالی دیگران نیز بشود؛ همان‌طور که بزرگی فرمودند: «(مادران با یک دست گهواره را تکان می‌دهند و با دست دیگر جهان هستی را به حرکت درمی‌آورند).» این نشان‌دهنده همان مصلح‌پروری است که یک مادر صالح می‌تواند انجام دهد؛ بنابراین یک دختر صالح اگر در مسیر درست قرار گیرد، می‌تواند تأثیری شگرف بر جامعه و جهان بگذارد.

به دیگر سخن، در مسیر کمال قرار گرفتن یک دختر، می‌تواند به مصلح‌پروری تبدیل شود و این ضرورت پرداختن به موضوع مذکور را برای همه پُررنگ‌تر می‌کند؛ یعنی از پدر و مادری که خدا به آن‌ها دختر عطا کرده، تا مربیانی که با این فشر سرگوار دارند و مسئولینی که برای این گروه برنامه‌ریزی می‌کنند و درعین‌حال همه کسانی که در موقعیت‌های مختلف با این جامعه مخاطب مواجه هستند، باید به این موضوع توجه ویژه‌ای داشته باشند.

■ **سؤالات بعدی این هستند که این دو شخصیت احضرت فاطمه زهرا و حضرت زینب (س) چگونه می‌توانند در جامعه امروزی ما الگو باشند؟ جایگاه مهارت‌های اجتماعی و تشویق به نقش‌آفرینی در جامعه در تربیت دختران مسلمانش چگونه تعریف شده‌است؟ همچنین نقش حجاب و عفاف در تربیت دختران تراز اسلامی را چگونه می‌توان تبیین کرد؟**

من همیشه به این نکته اشاره می‌کنم و ابتدا به خدوم تذکر می‌دهم که ما در معرفی الگوها نمی‌توانیم آن‌ها را بدون دقت و توجه به شرایط زندگی مدرن امروز، وارد زندگی خود کنیم. برخی از جوانان ما این اشکال را مطرح می‌کنند (که الگوهایی مانند معصومین (علیهم‌السلام) با اقتضانات زندگی فعلی ما سازگاری ندارند؛ شاید حرف آن‌ها بی‌راه نباشد، البته اگر به‌صورت تک‌تعدی و ظاهری به موضوع نگاه کنیم. اما اگر عمیق‌تر توجه کنیم، می‌بینیم که معصومین و اهل بیت (علیهم‌السلام) به ما روش، مسلک و مسیر درست را آموزش می‌دهند؛ بنابراین ما باید آن کلیات را در قالب زندگی امروزی بریزیم، اینجا است که ظرافتی که پدر و مادرها، مربیان و مسئولین باید رعایت کنند، پُررنگ‌تر می‌شود.

به‌عنوان مثال اگر می‌گویم حضرت صدیقه طاهره (س) در شب ازدواجشان لباس عروس خود را بخیشیدند یا وسایل زندگی آن‌ها حداقل صاف بود، این به معنای آن نیست که همه دختران ما باید دقیقاً همین کار را انجام دهند، بلکه اصرار ما بر این است که الگوی ساده‌زیستی، قناعت و نوع‌دوستی را براساس اقتضانات زندگی فعلی پیاده کنیم؛ برای مثال یک عروس می‌تواند از جمل‌گرایی پرهیز کند و بخشی از هزینه‌هایش را به نیازمندان اختصاص دهد، درحالی که شأنیت و عرف جامعه نیز رعایت شود.

نکته مهم دیگری که باید به آن توجه کنیم این است که مهم‌ترین مدل رفتاری، سیره پیامبر گرامی اسلام (ص) است؛ وقتی پیامبر مبعوث شدند، دختران حتی حق حیات نداشتند و زنده‌به‌گور می‌شدند. این موضوع در اسلام تاریخی مسلمانان و حتی غیر مسلمانان ثبت شده است، اما پیامبر در چنین شرایط سختی به زنان و دختران هویت مستقل و متعالی بخشیدند؛ به‌عنوان مثال پیامبر به استقبال حضرت فاطمه زهرا (سلام‌الله‌علیها) می‌رفتند و برای ایشان بر پا می‌ایستادند، این رفتار در علم روانشناسی نشان‌دهنده نهایت ادب و تواضع در مقابل یک شخصیت والا است.

همچنین تعابیر بسیار زیبایی که پیامبر برای دخترشان به‌کار می‌بردند، نشان‌دهنده این است که ما تنها زمانی می‌توانیم ادعای محبت به اهل بیت داشته‌و یا مسلمان واقعی باشیم که این الگوها را در زندگی خود پیاده کنیم؛ به همین شکل در آموزش آموزه‌ها و مباحث اعتقادی باید عمل کنیم. برای مثال در بحث حجاب و باورهای اعتقادی، ظرافت‌هایی که پیامبر در تربیت حضرت فاطمه زهرا (س) و امیرالمؤمنین علی (ع) در تربیت حضرت زینب (سلام‌الله‌علیها) داشتند، باعث شد که این بزرگواران حتی در سخت‌ترین شرایط، باورهای اعتقادی خود را فراموش نکنند. به‌طوری که حضرت زینب (س) در اوج

سختی‌های واقعه کربلا فرمودند: «جز زیبایی چیزی ندیدم.» این نشان‌دهنده آن است که تربیت دختران در خانواده‌ای خدامحور و توحیدمحور، باعث می‌شود آن‌ها حتی در سخت‌ترین شرایط نیز غیر خدا را نبینند؛ بنابراین ما نیز در تربیت دخترانمان اگر باور به وجود خدا و توحید را به‌درستی در آن‌ها نهادینه کنیم، در شناخت خداوند، رعایت مسائل عبادی و حریم‌هایی مانند حجاب، قطعاً موفق‌تر خواهیم بود، اما اگر این سنگ‌بنای اصلی را به‌درستی قرار ندهیم، نمی‌توانیم به نتیجه مطلوب برسیم.

البته در آموزه‌های دینی و قرآن کریم نیز آمده است: «(با سلام و صبر، خانواده‌ات را به نماز دعوت کن...)» این نشان‌دهنده آن است که نماز رکن اصلی تربیت بوده و پدر و مادری می‌توانند در فرایند تربیتی موفق باشند که مسیر درست را طی کنند.

البته دراین‌بین مهارت‌های اجتماعی و تشویق به نقش‌آفرینی در جامعه نیز در تربیت دختران مسلمان بسیار مهم است و قطعاً تأثیر اصلی را زمانی می‌توانیم ببینیم که پدر و مادرها و مربیان با این روش‌ها آشنا باشند و آن‌ها را در زندگی خود پیاده کنند.

آپچه مسلم است اینکه نمی‌توانیم به‌صورت جزیره‌ای با فرزندانمان تعامل داشته باشیم و آن‌ها را تک‌تعدی بار بیاوریم؛ زیرا مهارت‌های اجتماعی به ما کمک می‌کنند تا با شناخت صحیح، مسیر تربیتی فرزندانمان را به‌درستی طی کنیم.

درواقع وقتی به زندگی اهل بیت (علیهم‌السلام) نگاه می‌کنیم، می‌بینیم که این مهارت‌ها به زیبایی و لطافت رعایت شده‌اند؛ به‌عنوان مثال زمانی که حسین (علیهم‌السلام) از مسجد برمی‌گشتند، حضرت صدیقه طاهره (س) از آن‌ها می‌خواستند که مدل منبر پیامبر (صلی‌الله‌علیه‌وآله) را در خانه اجرا کنند؛ این رفتار در آموزه‌های روانشناسی امروز، چندین مسئله تربیتی را هم‌زمان در بر می‌گیرد که ازجمله آن‌ها می‌توان به ایجاد استقلال برای کودک، معرفی الگو به او، هویت‌بخشی به شخصیت کودک و راهبری مسیر تربیتی او اشاره کرد.

به‌طوری که شاید اگر کسی به این موضوع دقت نکند، باورش نشود که یک‌هزار و ۴۰۰ سال پیش، در فرایند تربیتی اهل بیت (علیهم‌السلام)، مسائل رعایت شده که امروز علم روانشناسی آن‌ها را به‌عنوان اصول و مبانی اصلی مهارت‌های تربیتی معرفی می‌کند.

■ **چه روش‌های تربیتی را برای شرایط فعلی و پرورش دختران تراز اسلامی پیشنهاد می‌کنید؟ چه عواملی باعث کاهش پابندنی به ارزش‌های اسلامی در جامعه امروز شده‌است؟ چگونه می‌توان این چالش‌ها را برطرف کرد؟**

مهم‌ترین مسئله در فرایند تربیتی دختران، تثبیت هویت ملی و مذهبی آن‌ها است، کما اینکه می‌بینیم در سال‌های گذشته هرجا دشمن به ما ضربه زده یا تهدید کرده، جایی بوده که هویت دختران و زنان ما زیر سؤال رفته است؛ به‌عنوان مثال شعار «زن، زندگی، آزادی» که اخیراً مطرح شد، ظاهراً هویتی کاذب برای زنان و دختران ایجاد کرد و آن‌ها را به دنبال سرابی پوچ و وعده‌هایی بی‌اساس گشتاند.

بنابراین بسیار مهم است که در تربیت دخترانمان، هویت ملی و مذهبی آن‌ها را تقویت کنیم، همان‌طور که پیامبر (صلی‌الله‌علیه‌وآله) نیز از این روش استفاده کردند، چراکه ایشان هم در ابتدا به دختران و زنان هویت دادند و سپس رسالت آن‌ها را بیان کردند؛ این نشان‌دهنده اهمیت مسئله است.

از سوی دیگر در سیره معصومین (علیهم‌السلام) می‌بینیم که پیامبر گرامی اسلام (صلی‌الله‌علیه‌وآله) در بسیاری از بزنگاه‌های سیاسی و اجتماعی، حضرت صدیقه طاهره (س) را همراه خود کردند؛ مانند واقعه مباحله، واقعه غدير و بسیاری از مسائل دیگر که این امر نشان‌دهنده جایگاه ویژه زنان و دختران در جامعه اسلامی است. بنابراین اگر این جایگاه

از سوی مسئولین، والدین و مربیان به رسمیت شناخته شود و در تربیت دخترانمان به آن توجه کنیم، می‌توانیم آن‌ها را به مسیر درست هدایت

کنیم. درنهایت برای رفع چالش‌های موجود، باید به تقویت هویت دینی و ملی دختران توجه ویژه‌ای داشته باشیم؛ این کار از طریق آموزش صحیح، معرفی الگوهای مناسب و ایجاد فضایی سالم برای رشد و تعالی آن‌ها امکان‌پذیر است. همچنین باید از روش‌های تربیتی که در سیره اهل بیت (علیهم‌السلام) وجود دارد، بهره بگیریم و آن‌ها را با شرایط امروزی تطبیق دهیم. درواقع بستر مناسب برای رشد دختران ما اگر خدای‌نکرده درست نباشد، طبیعتاً آسیب‌های جدی نه‌تنها به خود فرد، بلکه به جامعه دختران و حتی به کل جامعه انسانی وارد می‌کند. به دیگر سخن این ظرافت‌هایی که خداوند در خلقت دختران قرار داده است، باید در مسائل تربیتی و راهبری آن‌ها به بهترین شکل مورد توجه قرار گیرد تا بتوانیم به نتیجه مطلوب برسیم.

■ **به نظر شما چه عواملی منجر به کاهش پابندنی دختران به ارزش‌های اسلامی در جامعه امروز شده‌است؟**

عدم پاسخگویی درست به مسائل و شبهاتی که برای دختران پیش می‌آید، یکی از این عوامل است؛ زیرا همان‌طور که اشاره کردم، دشمنان آتپه مسلم است اینکه نمی‌توانیم به‌صورت جزیره‌ای با فرزندانمان تعامل داشته باشیم و آن‌ها را تک‌تعدی بار بیاوریم؛ زیرا مهارت‌های اجتماعی به ما کمک می‌کنند تا با شناخت صحیح، مسیر تربیتی فرزندانمان را به‌درستی طی کنیم. درواقع وقتی به زندگی اهل بیت (علیهم‌السلام) نگاه می‌کنیم، می‌بینیم که این مهارت‌ها به زیبایی و لطافت رعایت شده‌اند؛ به‌عنوان مثال زمانی که حسین (علیهم‌السلام) از مسجد برمی‌گشتند، حضرت صدیقه طاهره (س) از آن‌ها می‌خواستند که مدل منبر پیامبر (صلی‌الله‌علیه‌وآله) را در خانه اجرا کنند؛ این رفتار در آموزه‌های روانشناسی امروز، چندین مسئله تربیتی را هم‌زمان در بر می‌گیرد که ازجمله آن‌ها می‌توان به ایجاد استقلال برای کودک، معرفی الگو به او، هویت‌بخشی به شخصیت کودک و راهبری مسیر تربیتی او اشاره کرد.

به‌طوری که شاید اگر کسی به این موضوع دقت نکند، باورش نشود که یک‌هزار و ۴۰۰ سال پیش، در فرایند تربیتی اهل بیت (علیهم‌السلام)، مسائل رعایت شده که امروز علم روانشناسی آن‌ها را به‌عنوان اصول و مبانی اصلی مهارت‌های تربیتی معرفی می‌کند.

■ **چه روش‌های تربیتی را برای شرایط فعلی و پرورش دختران تراز اسلامی پیشنهاد می‌کنید؟ چه عواملی باعث کاهش پابندنی به ارزش‌های اسلامی در جامعه امروز شده‌است؟ چگونه می‌توان این چالش‌ها را برطرف کرد؟**

مهم‌ترین مسئله در فرایند تربیتی دختران، تثبیت هویت ملی و مذهبی آن‌ها است، کما اینکه می‌بینیم در سال‌های گذشته هرجا دشمن به ما ضربه زده یا تهدید کرده، جایی بوده که هویت دختران و زنان ما زیر سؤال رفته است؛ به‌عنوان مثال شعار «زن، زندگی، آزادی» که اخیراً مطرح شد، ظاهراً هویتی کاذب برای زنان و دختران ایجاد کرد و آن‌ها را به دنبال سرابی پوچ و وعده‌هایی بی‌اساس گشتاند.

بنابراین بسیار مهم است که در تربیت دخترانمان، هویت ملی و مذهبی آن‌ها را تقویت کنیم، همان‌طور که پیامبر (صلی‌الله‌علیه‌وآله) نیز از این روش استفاده کردند، چراکه ایشان هم در ابتدا به دختران و زنان هویت دادند و سپس رسالت آن‌ها را بیان کردند؛ این نشان‌دهنده اهمیت مسئله است.

از سوی دیگر در سیره معصومین (علیهم‌السلام) می‌بینیم که پیامبر گرامی اسلام (صلی‌الله‌علیه‌وآله) در بسیاری از بزنگاه‌های سیاسی و اجتماعی، حضرت صدیقه طاهره (س) را همراه خود کردند؛ مانند واقعه مباحله، واقعه غدير و بسیاری از مسائل دیگر که این امر نشان‌دهنده جایگاه ویژه زنان و دختران در جامعه اسلامی است. بنابراین اگر این جایگاه

از سوی مسئولین، والدین و مربیان به رسمیت شناخته شود و در تربیت دخترانمان به آن توجه کنیم، می‌توانیم آن‌ها را به مسیر درست هدایت

■ **دوشنبه ۶ اسفند ۱۴۰۳**

■ **سال هفدهم - شماره ۳۵۷۳**

مرا اسکن کنید

نماینده‌گی‌های سپهرغرب در استان‌ها

محمدسعید کناریوند (ایلام): ۹۴۷۸ ۹۲۵ ۰۹۱۲

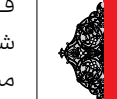
فرزاد منتی (کرمانشاه): ۲۷۲۹ ۱۳۰ ۰۹۱۸

شیرین مرادی (کردستان): ۶۹۸۴ ۸۷۷ ۰۹۱۸

مینا یاحقی (مرکزی): ۴۹۰۹ ۱۷۹ ۰۹۹۰

مرا اسکن کنید

جامعه اسلامی و جمهوری اسلامی ایران، عمدتاً از طریق شخصیت، هویت و جایگاه زنان و دختران وارد می‌شوند و بعدها مردها را نیز در این مسیر همراه می‌کنند. اگر ما شبهات مربوط به زنان را به‌درستی تبیین کنیم و مسائل مرتبط با هویت، شخصیت و جایگاه اجتماعی و فردی زنان را به شکل مطلوب حل کنیم، طبیعتاً راحت‌تر می‌توانیم به نتیجه صحیح برسیم.

مسئله بعدی تبیین باورهای اعتقادی و مسائل عبادی است؛ به‌عنوان مثال اگر مسئله حجاب به‌درستی تبیین نشود، حتی اگر دختری به اجبار خانواده پایبند به حجاب باشد، در مواجهه با شرایط خاص، ممکن است حجاب را کنار بگذارد یا از حد آن پایین بیاید. متأسفانه این مسئله را در جامعه می‌بینیم؛ دختران چادری که به‌دلیل مسائل پیش‌آمده، مدل پوشش خود را تغییر داده‌اند که این یک زنگ خطر برای همه کسانی است که دغدغه هویت دختران را دارند.

■ **شما به جایگاه اجتماعی دختر تراز اسلامی اشاره کردید. تقویت این جایگاه در عصر امروز که عصر سیاستمداران، والدین، مربیان و متولیان حوزه تربیت دختران است، چگونه باید انجام پذیرد؟ نقش رسانه‌ها و فضای مجازی در تربیت دختران را چگونه ارزیابی می‌کنید؟ چگونه می‌توان از این ابزار به‌صورت هدفمند استفاده کرد؟**

این سؤال را با استناد به کلام رهبر معظم انقلاب مطرح می‌کنم؛ ایشان فرمودند «زنان و دختران باید مسائل مرتبط با خودشان را خودشان به دست بگیرند.» یعنی در امور مرتبط با زنان و دختران، خود آن‌ها باید مسئولیت بپذیرند و کار را برعهده بگیرند. طبیعتاً وقتی ما دختران را در جایگاهی متناسب با شأن و هویت ملی و مذهبی آن‌ها قرار دهیم، این باعث رشد و تعالی فرد می‌شود، اما برعکس، اگر به ظاهر فکر کنیم که با دادن جایگاهی ویژه به یک زن یا دختر، درحال تکریم او هستیم، با اینکه آن جایگاه متناسب با فیزیولوژی جسمی او و نیز متناسب با شأنیت ملی و مذهبی‌اش نیست، آسیب‌های جبران‌ناپذیری به روح، روان و جسم او وارد می‌شود.

به عبارت واضح‌تر، اگر مسئولیت‌هایی به

